

زیر نظر
آیت الله محمد محمد باقر

بنیاد ایران شناسی

کتاب شناسی مطالعات مهر پرستی (میتراپی)

گردآوری و تدوین
مریم السادات میرحیدری

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا

سرشناسه : میرحیدری، مریم السادات، ۱۳۵۷ - ، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور : کتاب شناسی مطالعات مهرپرستی (میترای) / گردآوری و تدوین
مریم السادات میرحیدری.

مشخصات نشر : تهران: بنیاد ایران شناسی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۱۵۲ ص.: جدول

فروست : ادیان، آیین ها و کیش های ایرانی / زیر نظر سید محمد خامنه ای.

شابک : 978-964-8776-99-7 ۴۲۵۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

موضوع : مهرپرستی -- کتاب شناسی

Mithraism -- Bibliography موضوع

شناسه افزوده : خامنه ای، سید محمد، ۱۳۱۴ -

شناسه افزوده : میرحیدری، مریم السادات

رده بندی کنگره : ۹۱۰/۷۰۹۱۰۷۸۳۵ ZV

رده بندی دیویی : ۲۹۹۱۵/۰۱۶

شماره کتاب شناسی ملی : ۴۶۱۶۶۱۴

عنوان کتاب: کتاب شناسی مطالعات مهرپرستی (میترای)

گردآوری و تدوین: مریم السادات میرحیدری

صفحه آرا و طراح جلد: مونا طوسی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۷۶-۹۹-۷

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

قیمت: ۴۲۵,۰۰۰ ریال

ناشر: بنیاد ایران شناسی

تهران، خیابان شیخ بهایی جنوبی، خیابان ایران شناسی

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به بنیاد ایران شناسی است.

پیشگفتار

میدانیم که فرهنگ و تمدن ایرانی بر پایه میراث بی‌بدیل فکری و فلسفی اندیشمندان و اندیشوران ایرانی در طول تاریخ شکوهمند این سرزمین کهن قوام یافته است. مبانی فکری فرهنگ و تمدن سترگ ایرانی که از آغاز بر اجلال مظاهر الوهی و پیروزی غایی خیر و نیکی بر مظاهر پلشتی و ناپاکی تأکید داشته، مصداق روشن سیادت اندیشه ایرانیان باستان بر فرهنگ و اندیشه مردمان دیگر است. آئین مهر و آنچه غریبان به تناسب نام میترا، آئین مهر، نورشید، عدالت و پیمان، میترائیسم نامیده‌اند، بنیان در زمانی بسیار دورتر از برآمدن آئین زرتشت دارد. میترا که پرقدرترین ایزد در میان ایزدان ایرانی پیش از زرتشت بود، اظهر زرتشت، در یشتها که به ستایش ایزدان کهن سروده شده بود، جایگاهی ویژه یافت. ایزدان زرتشتین منصب میترا یا مهر را باید دشمنی با اهریمن و تاریکی و عهدشکنی دانست. ایزد مهر پس از دوره هخامنشی مرزهای ایران کهن را درنوردید و دنیای یونانی و پس از آن سرزمینهای رومی را تسخیر کرد. وجه برجسته این انتقال فرهنگی، دلدادگی طبقات مختلف اجتماعی در نقاطی بسیار دورتر از خاستگاه و موطن مهر بود؛ بگونه‌یی که با وجود مرزبندی در رستش مهر به فرمان کنستانتین، بظاهر مسیحیت به لحاظ شمار پیروان و گروندگان از مهر پیشی گرفت؛ لیکن باورها، نمادها و آئین‌های آن به نهجی آشکار در قالب مسیحیت به مروز برپای مانده است. بنیاد ایران‌شناسی در راستای گردآوری فهرست منابع ادیان و آئین‌های کهن ایرانی، که ضرورتی غیرقابل انکار برای مطالعه فرهنگ و تمدن ایرانی به شمار می‌رود، بر آن شده است که در مجلدات پیاپی، کتابنامه ادیان و آئین‌های ایرانی را تدوین و به انتشار برساند. اینک نخستین مجلد این آثار با عنوان کتابنامه آئین مهر (میترائیسم) را پیش روی داریم. امید آنکه از این رهگذر بر غنای دانش و آگاهی مشتاقان پژوهش در حوزه مطالعات ایران‌شناسی افزوده شود.